

JAKUB ŠROM (OTE)

Inovace a rekordy na krátkodobých trzích OTE

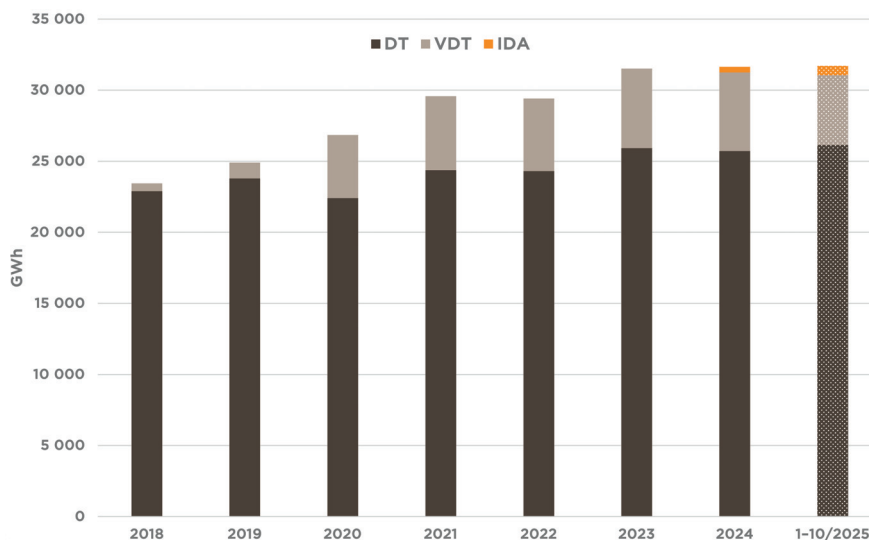
Operátora trhu společnost OTE, a.s., (OTE) provází v roce 2025 řada úspěchů, které potvrzují jeho klíčovou roli v rozvoji českého i evropského energetického trhu. Uplynulý rok se nesl ve znamení technologických inovací, rekordních objemů obchodování i úspěšné mezinárodní spolupráce.

The Czech market operator OTE, a.s., (OTE) enjoyed a series of successes in 2025, confirming its key role in the development of the Czech and European energy markets. The past year was marked by technological innovations, record trading volumes, and successful international cooperation.

Obrázek č. 1: Zobchodované množství elektřiny v rámci krátkodobých trhů OTE

Zdroj: OTE, a.s.

Zájem o produkty OTE na krátkodobém trhu s elektřinou stoupá. Operátor trhu již druhým rokem za sebou dosahuje výborných, v porovnání s předchozími lety rekordních výsledků. Za deset měsíců roku 2025 se na krátkodobých trzích s elektřinou organizovaných OTE již zobchodovalo větší množství elektřiny než za celý rok 2024 (Obrázek č. 1).

Společnost OTE provozuje několik trhů umožňujících obchodovat jak s elektřinou, tak i s plynem. Na celkovém nárůstu zobchodovaného množství s elektřinou se jednotlivé trhy podílely v prvních deseti měsících roku 2025 následovně. Na denním trhu (DT), kde se obchodují dodávky na den dopředu, se zobchodovalo 26 146,7 GWh (82,5 %). Na vnitrodenním kontinuálním trhu (VDT), kde mohou účastníci trhu obchodovat nepřetržitě v průběhu celého dne, se zobchodovalo 4 904,4 GWh (15,4 %). A na vnitrodenních aukcích (IDA) se zobchodovalo 660,5 GWh (2,1 %). Průměrná cena, za kterou se obchodovalo, dosáhla v období leden–říjen 2025 hodnoty 94,77 EUR/MWh na denním trhu s elektřinou, na VDT je vážený průměr cen 95,78 EUR/MWh a na IDA 95,34 EUR/MWh, což představuje nárůst cen o cca 10 %.

Na organizovaném krátkodobém trhu s plynem se za prvních deset měsíců tohoto roku zobchodovalo 3 144,5 GWh. Podobně jako u elektřiny došlo i zde k nárůstu cen, a to oproti roku 2024 o cca 10 % na 41,58 EUR/MWh.

ÚSPĚCH NOVÝCH OBCHODNÍCH PRODUKTŮ

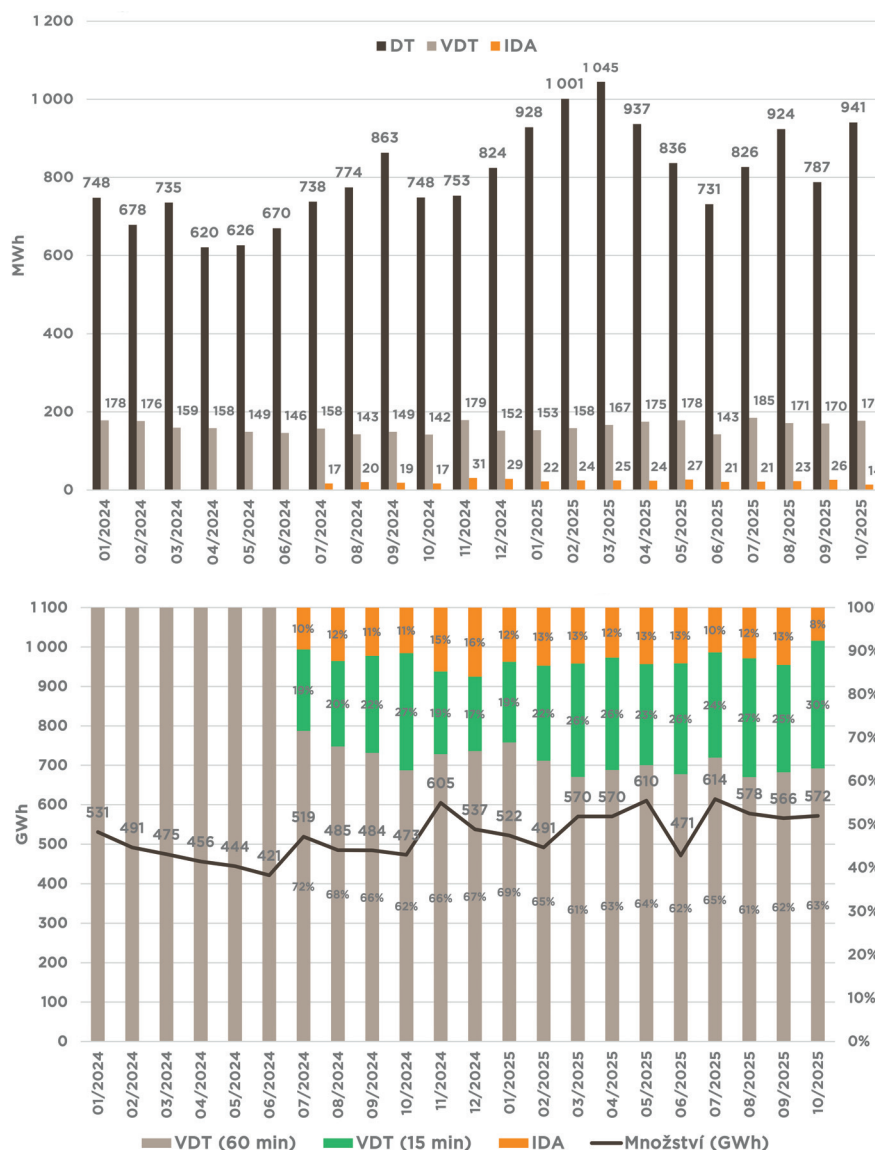
Svou roli v rekordním růstu mělo zavedení nových obchodních produktů. Vnitrodenní aukce a zkrácení zúčtovací obchodní periody z hodiny na čtvrt hodinu při vnitrodenním obchodování zavedl OTE na český trh s elektřinou již začátkem loňského léta, spolu s čtvrt hodinovou zúčtovací periodou odchylek. Od té doby mohou obchodníci nakupovat elektřinu jak po hodinách, tak po čtvrt hodinách.

A o nové schéma je opravdu zájem. Po více než roce tvořily čtvrt hodinové produkty na VDT 25% zobchodovaného množství elektřiny, v říjnu to bylo již celých 30% (Obrázek č. 3).

O to větším úspěchem je potom bezesporu zavedení 15minutového obchodního intervalu i na denním trhu s elektřinou, které bylo spuštěno ode dne dodávky 1. října 2025 ve spolupráci s ČEPS, Ministerstvem průmyslu a obchodu a řadou mezinárodních partnerů. Zkrácení obchodních intervalů dává účastníkům trhu lepší možnost reagovat na rychlé výkyvy cen elektřiny. Rostoucí podíl obnovitelných zdrojů a rozvoj elektromobility totiž přináší situace, kdy je elektřiny na trhu přebytek, a ceny tak klesají na minimum nebo se dostávají do záporných hodnot. Naopak při nečekaném výpadku výroby nebo odstavení stabilních zdrojů mohou ceny v krátkém čase výrazně vystřelit vzhůru.

A těchto situací v Česku každý rok přibývá. Rekordní bude i ten letošní. V prvních deseti měsících roku 2025 zaznamenal denní trh společnosti OTE celkem 563 hodin s nízkými nebo zápornými cenami elektřiny, z toho 322 hodin v záporných hodnotách, 58 s cenou nulovou a 183 v rozmezí 0 až 5 EUR/MWh (Obrázek č. 4). Oproti celému roku 2024 jde o nárůst o 32 hodin.

Zavedení 15minutového zúčtovacího intervalu na denním trhu organizovaném OTE by mělo přispět k ještě lepšímu vybalancování pozic účastníků trhu. Příklad, jak tento produkt pomáhá, lze pozorovat ve vybraných dnech měsíce října, kdy se ceny vlivem větší výroby větrných elektráren v sousedních zemích a nižší spotřeby pohybovaly v nízkých a záporných hodnotách (Obrázek č. 5). Tato situace ale díky zavedení nových obchodních možností netrvala dlouho. S přibývajícím ▶

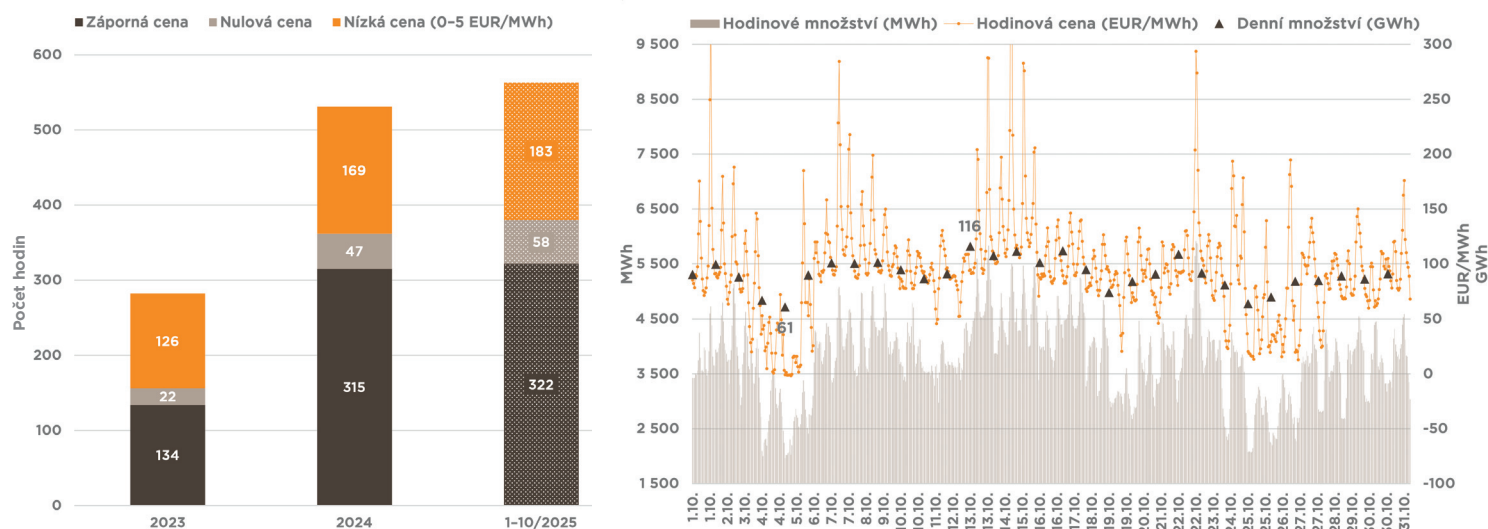
Obrázek č. 2: Průměrná množství v 15minutových intervalech na DT, VDT a IDA (2024–2025)

Zdroj: OTE, a.s.

Obrázek č. 3: Poměry zobchodovaného množství na VDT v 60 min a 15 min, IDA v 15 min

Zdroj: OTE, a.s.

Obrázek č. 4: Výskyt záporných, nulových a nízkých cen na DT v letech 2023-2025 (vlevo)

Zdroj: OTE, a.s.

Obrázek č. 5: Vývoj DT v říjnu 2025 (vpravo)

Zdroj: OTE, a.s.

O AUTOROVÍ

Jakub Šrom je absolvent postgraduálního studijního programu oboru Elektroenergetika na Fakultě elektrotechnické ČVUT v Praze, Katedře elektroenergetiky. Ve společnosti OTE, a.s., pracuje od roku 2016 a od roku 2017 působí ve funkci vedoucího odboru Energetické trhy. Je odpovědný mj. za organizaci a provoz organizovaných krátkodobých trhů s elektřinou a plynem.

Kontakt:
jsrom@ote-cr.cz

► poptávkou se cena upravovala. Zavedení 15minutových obchodních produktů obchodníkům umožňuje zpřesnit cenové signály, operativně reagovat na situaci na trhu, přesněji zachytit očekávané výkyvy mezi nabídkou a poptávkou a celkově stabilizovat trh.

NOVÁ CENTRÁLA A MEZINÁRODNÍ UZNÁNÍ

Letošní rok byl ale pro operátora trhu důležitý i z dalších důvodů. Po více než 20 letech změnil své sídlo a přestěhoval se do moderních kanceláří na Kačerově. Potvrzením úspěchů OTE, a.s., na mezinárodním poli bylo v říjnu opětovné zvolení předsedy představenstva Michala Puchela do funkce člena představenstva mezinárodní asociace EUROPEX, opětovné zvolení kolegy Ondřeje Mácy, vedoucího odboru Rozvoj trhu, za jednoho

z předsedů Řídícího výboru pro propojení trhů (Market Coupling Steering Committee, MCSC) a opětovné zvolení Lajose Valenty vedoucím pracovních skupin Governance (Governance Task Force) spadajících pod MCSC a pod Výbor pro nominované operátory trhu s elektřinou (NEMO Committee). Opětovné zvolení je dokladem jejich úsilí a výsledků dosažených v mezinárodní spolupráci v elektroenergetice při budování jednotného evropského trhu s elektřinou.

Současný trend ještě před koncem roku 2025 potvrzuje, že OTE je pro účastníky trhu úspěšným partnerem pro moderní a flexibilní energetický trh. Patnáctiminutová zúčtovací perioda, rekordní objemy na krátkodobých trzích i rozvoj vnitrodenních aukcí ukazují, že český trh je technologicky i procesně připraven na novou éru energetiky. ■

